

Захист Вітчизни

щомісячне видання • № 1 (1) • квітень 2016

Павло КОБЗЕЙ, заступник Міністра освіти і науки України

«У контексті реалізації завдань, визначених Президентом України та основних напрямків Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки, Міністерство освіти і науки спрямовує свою діяльність на впровадження системних змін у сфері військово-патріотичного виховання дітей та молоді.

«Початкова військова підготовка має стати одним із головних предметів у школі — саме там закладаються основи військово-патріотичного виховання», — ці слова Президента України Петра Порошенка стали для освітян орієнтиром та напрямком зосередження зусиль на шляху досягнення принципово нового рівня викладання навчального предмету «Захист Вітчизни», як визначального елементу допризовної військової підготовки молоді.

Вважаю найважливішим є підвищення професійної компетентності вчителів (викладачів) предмету «Захист Вітчизни».

На жаль, традиційна школа, орієнтована на передавання знань, умінь і навичок, не встигає за темпами їх накопичення та динамічними змінами, що відбуваються у військовій сфері. Тому впевнений, що започаткований громадською організацією «Центр воєнної політики та політики безпеки» інноваційний Проект «Викладаємо Захист Вітчизни по-новому!» надасть поштовх в справі формування у молоді патріотичної свідомості, почуття відданості державі та готовності до її захисту, сприятиме підвищенню зацікавленості вчителів (викладачів) в своїй нелегкій праці.

У рамках цього Проекту і є видання спеціалізованої тематичної вкладки до журналу «Оборонний вісник» з навчального предмету «Захист Вітчизни». Однією з головних умов успішної реалізації Проекту є поєднання на сторінках матеріалів теоретичних та практичних напрацювань з військово-патріотичного виховання та розробок уроків з навчального предмету «Захист Вітчизни». Це сприятиме отриманню вчителями і учнями новітніх інформаційних та методичних матеріалів з спеціальної військової галузі знань, надасть можливість вільно орієнтуватися у джерелах інформації. Актуальність та інноваційність тематичної вкладки буде забезпечено за рахунок змістовно оновленої теоретичної складової та методики проведення практичних занять (тренувань) з стройової, вогневої, тактичної,

інженерної, прикладної фізичної підготовки, військової топографії, основ домедичної допомоги. Значна увага буде приділятися висвітленню порядку організації та проведення навчально-польових занять (зборів), які на сьогодні у більшості навчальних закладів з різних причин практично не проводяться. На розгляд вчителів (викладачів) буде надано варіанти проведення інтегрованих уроків, наприклад застосування практичних знань у поєднанні з практичним виконанням вправ з подолання смуги перешкод і метанні гранат навчальних предметів «Захист Вітчизни» та «Фізичної культури»; основи військової топографії та орієнтування на місцевості — «Захист Вітчизни» та «Географія»; надання першої медичної допомоги та заходи безпеки — предметів «Захист Вітчизни» та «Основи здоров'я».

З метою підвищення мотивації та престижу вчителів (викладачів) навчального предмету «Захист Вітчизни» на сторінках журналу будуть публікуватися матеріали переможців всеукраїнського конкурсу «Учитель року» в номінації «Захист Вітчизни». Сподіваюсь, що за підтримки Міносвіти, Міноборони України та педагогічних колективів журнал «Оборонний вісник» стане платформою для обміну передовим практичним досвідом серед вчителів (викладачів) та сприятиме формуванню ціннісних орієнтирів і патріотичної свідомості у дітей та молоді».

Сергій КРИЛОВ, керівник Проекту, «Центр воєнної політики та політики безпеки»

«Минув рік з того часу, коли на Всеукраїнській науково-практичній конференції «Військово-патріотичне виховання учнівської та студентської молоді: сучасні виклики та стратегії дій», що відбулася на Миколаївщині, громадською організацією «Центр воєнної політики та політики безпеки» (далі — ЦВППБ) було презентовано інноваційний Проект «Викладаємо Захист Вітчизни по-новому!».

Дійсно, визначна дата, яка надає можливість озирнутися назад і реально оцінити досягнуті результати починання, яке дехто вважав авантюрою і піаром, та водночас намітити перспективи і напрями подальшої роботи. Сьогодні розставило все по своїх місцях та дало чітку відповідь тим, хто іронічно сприймав наш Проект — «Ми на вірному шляху». Найважливіше — це не наша особиста самооцінка, а відгуки тих для кого він був спрямований — вчителів навчального предмету «Захист Вітчизни».

Ми стали відомими серед педагогічних колективів завдяки комплектам навчальних плакатів та елементів навчально-матеріальної бази, які вже використовуються під час організації навчального процесу в загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах.

На шпальтах щомісячного друкованого видання ЦВППБ «Оборонний вісник» викладачі предмету «Захист Вітчизни», нарешті знайшли змістовні та професійні відповіді на питання, які необхідні під час підготовки і проведення

уроків.

Але, на жаль, творчий колектив не зміг зупинитися на досягнутому, бо попереду ще безліч проблем у системі загальної середньої та професійно-технічної освіти, які на сьогодні є гальмуючими факторами впровадження кардинальних та комплексних змін у сфері військово-патріотичного виховання дітей і молоді. Нагальна потреба реформування системи початкової військової підготовки не данина моді, а, перш за все, вимога часу. Саме тому, особлива увага у комплексі заходів, що впроваджуються ЦВППБ за підтримки МОН приділяється опрацюванню єдиних стандартів, впровадженню новітніх сучасних інформаційних технологій і методик, узагальненню та поширенню найкращого досвіду за цим напрямком і найважливіше це — підвищення професійної компетентності викладачів предмету «Захист Вітчизни». Зважаючи на це, пріоритетним завданням ЦВППБ став пошук варіантів підвищення військової підготовленості, методичної майстерності та педагогічної кваліфікації вчителя — предметника.

З огляду на ці обставини, колектив ЦВППБ вирішив реформувати своє друковане видання «Оборонний вісник» для цільової аудиторії освітян та розпочати видання тематичної вкладки з предмету «Захист Вітчизни».

Вважаю, що одним з визначальних чинників, що забезпечуватиме успішність практичної реалізації Проекту буде поєднання на сторінках тематичної вкладки теоретичних і методичних напрацювань, розробок практичних уроків та навчально-польових занять (зборів) з предмету «Захист Вітчизни» стане використанням передового досвіду кращих педагогічних колективів та викладачів. Надані в журналі методичні рекомендації можуть бути використані з урахуванням конкретних умов навчання та особливостей колективу учнів, наявної навчально-матеріальної бази та

поєднанні з власним досвідом вчителя, набутого в процесі педагогічної діяльності.

На розгляд та для використання у повсякденній діяльності вчителів будуть надаватися креативні рішення та варіанти впровадження інтегрованих уроків, що забезпечить уникнення стереотипів донесення предмету «Захист Вітчизни».

У ваших руках знаходиться доля першого номеру журналу «Оборонний вісник» з тематичною вкладкою «Захист Вітчизни». Сподіваюсь, що наш задум знайде підтримку серед вчителів та методистів предмету «Захист Вітчизни». Протягом трьох місяців наш редакційний колектив буде шукати найбільш зручні формати викладання інформації та дизайну.

На Ваш розгляд пропонуємо варіанти назв розділів, матеріали яких щомісячно будуть надаватися на шпальтах тематичної вкладки:

- **ВИХОВУЄМО ПАТРІОТІВ;**
- **ВИКЛАДАЄМО ЗАХИСТ ВІТЧИЗНИ ПО-НОВОМУ;**
- **МЕТОДИЧНА СКАРБНИЧКА;**
- **ВШАНУВАННЯ ПОДВИГІВ ГЕРОЇВ;**
- **НОВИНИ.**

Розуміємо, що це тільки початок роботи, можливо ми щось не врахували. Але головне ми намагаємось зробити так, щоб Ви не пошкодували про час, витрачений на перегляд та роботу з нашою вкладкою. Долучайтесь до співпраці, відверто ділитися цікавими матеріалами для підготовки та проведення уроків, досвідом роботи з предмету «Захист Вітчизни», обговорюйте та вирішуйте разом з нами нагальні проблеми. Пам'ятайте ми робимо це для Вас і в інтересах найважливішої справи — виховати патріотів захисників України.

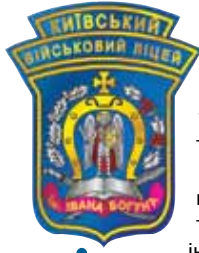
З задоволенням буду чекати відгуків та пропозицій на сайті Центру воєнної політики та політики безпеки: info@defpol.org.ua. Впевнений що ми знайдемо підтримку та нових друзів і однодумців серед освітян. Візьму до уваги Ваші зауваження і побажання».

▶ ВИХОВУЄМО ПАТРІОТІВ!

Стаття начальника Київського військового ліцею ім. Івана Богуна, Героя України полковника Гордійчука Ігоря Володимировича

Київський військовий ліцей ім. Івана Богуна є державним загальноосвітнім навчальним закладом III ступеня з військово-професійною спрямованістю навчання та допрофесійної підготовки, що передбачає проведення поглибленої допризовної та посиленої фізичної підготовки і виховання у юнаків готовності до військової служби

Гордійчук І. В.,
полковник, начальник
Київського військового
ліцею ім. Івана Богуна,
Герой України

Відлік історії та славетного шляху навчального закладу, у минулому суворовського училища, розпочато 24 листопада 1943 року з моменту отримання грамоти Президії Верховної Ради СРСР та вручення Бойового Червоного Прапора. Суворовське училище було сформовано в місті Чугуїв Харківської області.

У 1947 році училище передислоковано до Києва та до 1992 року носило назву «Київське Суворовське військове училище».

З набуттям незалежності Україною, на базі Київського Суворовського військового училища у 1992 році створюється Київський військовий ліцей з трирічним терміном навчання.

1 червня 1998 року ліцею було присвоєно ім'я активного учасника визвольного руху за незалежність України славетного полковника Війська Запорозького Івана Богуна. В цьому ж році був створений навчально-оздоровчий комплекс Київського військового ліцею для надання 250 учням 8-9 класів, базової середньої освіти.

Зміни відбуваються не тільки в назві закладу, а й у навчально-му процесі та в інших сферах життя ліцеїстів.

На сьогодні військовий ліцей впевнено утримує лідируюче місце серед навчальних закладів в системі загальної та військової освіти.

Сучасна навчальна база, комп'ютеризовані класи, сучасний військовий порядок, висококваліфіковані досвідчені викладачі та офіцери-вихователі і головне — діти, особлива каста — ліцеїсти, об'єднані амбітними планами та надіями, мотивовані романтичні, цілеспрямовані на виконання важкої але відповідальної місії служіння Вітчизні.

Престиж Київського військового ліцею імені Івана Богуна зростає з року в рік, і це не випадковість. В ліцеї створені усі необхідні умови для навчання та гармонійного розвитку юнаків. Навчальний процес уніфікований на основі цілеспрямованої військово-професійної орієнтації.

Навчання проходить державною мовою за новими планами і програмами, які мають підвищений рівень підготовки з

спрямованістю на предмети, які вивчаються у вищих військових навчальних закладах. Ключовим елементом успішного навчання є військова дисципліна та формування у ліцеїстів почуття самоповаги, уміння планувати й організувати свою роботу, бути відповідальними тощо.

Поряд із традиційними формами і методами навчання впроваджуються новітні інформаційно-комунікаційні технології. Використання комп'ютерних мереж дозволяє інтенсифікувати освітній процес, збільшити швидкість сприйняття, розуміння та глибину засвоєння величезних масивів знань.

Творчий підхід педагогічного колективу до процесу навчання, бажання йти шляхом інноваційного розвитку дозволяє зробити процес навчання захоплюючим, мобільним, строго диференційованим та індивідуальним. Високий рівень знань «богунівців» підтверджується результатами предметних олімпіад, інтелектуальних і творчих конкурсів, змагань та підсумками зовнішнього незалежного оцінювання.

На базі ліцею розпочато Всеукраїнський експеримент «Навчаємось граючи», де замість підручників використовуються планшети. Більшість кабінетів навчального закладу обладнані мультимедійним устаткуванням.

1 вересня 2015 року, Секретар Ради національної безпеки і оборони України О. Турчинов подарував ліцею новітні навчальні зразки сучасної зброї.

Для успішного оволодіння військовими знаннями та отримання сталих навичок у ліцеї створено сучасну навчально-матеріальну базу (стрілецький тир, спортивний та тренажерний зали, спортивний майданчик та стадіон). Розпочато роботи з обладнання загальновійськової смуги перешкод.

На початок цього року в ліцеї за допомогою громадської організації «Центр воєнної політики та політики безпеки» створено спеціалізований клас для викладання предмету «Захист Вітчизни» та клас НАТО.

29 січня 2016 року Президент України — Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України П.О.Порошенко провів урок Мужності для ліцеїстів Київського військового ліцею імені Івана Богуна та курсантів вищих військових навчальних закладів з нагоди вшанування пам'яті Героїв Крут та подарував ліцеїстам інтерактивний тир.

Значна увага приділяється в ліцеї фізичному вихованню юнаків. Спортивний зал та спортивний майданчик облаштовано сучасними тренажерними комплексами. З метою посилення компоненту фізичної підготовки у 2015 році в ліцеї створена Методична комісія з військових дисциплін та фізичної культури. Свідченням проведення системної роботи з фізичного виховання є досягнуті успіхи з волейболу, баскетболу, футболу, стрільби та військово-прикладних видів спорту.

Тільки у минулому році підготовлено семеро кандидатів у майстри спорту України з військово-прикладного семиборства та трое першорозрядників.

Останніми роками особлива увага приділяється випробуванню ліцеїстів «полем», де ті займаються інженерно,

топографічною й тактичною підготовкою та виконують практичні справи зі стрілецької зброї.

Імітація стрибків з парашута на повітряно-десантному комплексі, «обкатка» бойовими броньованими машинами, обладнання бойових позицій та участь в складі екіпажів в учбових баталіях — це не міф, а реалії сьогодення «богунівців».

Ф о р м у в а н н ю патріотичного світогляду ліцеїстів сприяють зустрічі з відомими людьми та ветеранами, вони своїм прикладом, натхненням та прагненням до перемоги, зробили багато для нашої

держави й підняли її на черговий щабель всесвітньої слави.

Велика увага приділяється заходам національно-патріотичного спрямування. Юнаки є постійними відвідувачами, створеними у стінах ліцею, музею історії нашого закладу, кімнати козацької слави, кімнати-музею Тараса Шевченка.

Вихованці ліцею беруть активну участь у суспільну житті столиці України. Вони є постійними учасниками урочистих та військово-патріотичних заходів.

Знаменною подією в житті нової когорти військових ліцеїстів було складання урочистої клятви ліцеїстів 14 жовтня в День захисника Вітчизни. Цей захід відбувся за участю Президента України — Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України П.О. Порошенка на острові Хортиця — колисковій українського козацтва.

Окрім заходів навчально-виховного спрямування, ми практикуємо організовані походи ліцеїстів місцями бойової слави, екскурсії до історичних та культурних пам'яток українського народу, які прищеплюють любов до рідної мови, культури, розповідають про героїчне минуле України. Стало традицією відвідування історичного міста Канева, де ліцеїсти вклоняються та віддають шану пам'яті Великому Кобзарю.

Наші юнаки стають активними учасниками та переможцями військово-патріотичних фестивалів і конкурсів. Вже стало добром традицією проводити в ліцеї кадетські бали.

На обраному юнаками життєвому шляху, ліцей стає для випускників надійним стартовим майданчиком в майбутнє. Але попереду їх чекає тернистий шлях, додання труднощів, зміцнення фізично і морально, осмислення чоловічої дружби та взаємної підтримки, і найголовніше — вміння приймати самостійні рішення та нести за них відповідальність.

Особливою гордістю навчального закладу є його випускники. Тисячі з них проходили і продовжують проходити військову службу у різних куточках країни та за її межами. Широкий діапазон військових звань і посад колишніх ліцеїстів: від лейтенанта - командира взводу, до вищого керівного складу силових відомств. Дехто працює у державних органах влади та правоохоронних органах, став успішним в бізнесі та нба виробництві, досяг значних висот у науковій та викладацької роботі.

Швидко плине час, але дружба, товариство, щирість та взаємовиручка у відношеннях закладених в період навчання є життєвими цінностями, яким не підвласні роки. «Через усе життя високо нести почесне звання військовий ліцеїст, ніде і ніколи не зганьбити честь рідного ліцею» ці слова є моральними принципами під якими підпишеться кожен випускник Київського військового ліцею імені Івана Богуня.

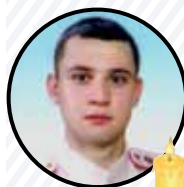
ВШАНУВАННЯ ПОДВИГІВ ГЕРОЇВ

Важливим аспектом в вихованні військових ліцеїстів є вивчення славних традицій Збройних Сил України, яскравих прикладів відданого служіння своєму народові. З цієї метою на території ліцею побудовано меморіальний комплекс та алею Героїв України учасників антитерористичної операції. Ми пишаємося випускником нашого навчального закладу:

майором Порхундом Олександром Володимировичем, який за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені під час виконання військового обов'язку в зоні антитерористичної операції удостоєний звання Героя України.

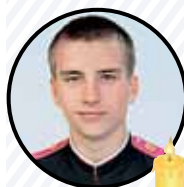
З болем в душі та з гордістю у серці ми вшановуємо пам'ять наших випускників, які загинули у зоні проведення антитерористичної операції та поклали своє життя при захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, за ради майбутнього нашої Батьківщини:

капітана Білоброва Юрія Володимировича, командира роти 15 окремого гірсько-піхотного батальйону, який загинув під Луганськом 14 липня 2014 року;

Квача Ореста Арсеновича, добровольця 24-го батальйону територіальної оборони «Айдар», загинувшого 27 липня 2014 року під час бою у Луганській обл.;

капітана Шаповала Олександра Сергійовича, командира взводу 74-го окремого розвідувального батальйону, який загинув поблизу с. Карпівка Донецької обл. 5 серпня 2015 року.

▶ ВИКЛАДАЄМО «ЗАХИСТ ВІТЧИЗНИ» ПО-НОВОМУ

Стаття заступника начальника Київського військового ліцею ім. Івана Богуна по роботі з особовим складом полковника Мотика С.М.

Проведення антитерористичної операції на Сході нашої держави виявило низку серйозних прорахунків у системі військово-патріотичного виховання учнівської молоді та їх підготовки до військової служби

Мотика С.М.,
полковник,
заступник начальника
Київського військового
ліцею ім. Івана Богуна
по роботі з особовим
складом

Не стане відкриттям, що система загальноосвітніх навчальних закладів, як складова інтегральної структури з підготовки майбутніх військових кадрів, на сучасному етапі не повною мірою задовольняє потреби сектору національної безпеки і оборони держави. Серед типових «прогалин», що виявилися під час військового конфлікту, значна частина належить до складової елементарних знань, які закладаються в обов'язки вивчення навчальної програми предмету «Захист Вітчизни». Вміння поводження зі стрілецькою зброєю, орієнтування та маскуванню на місцевості, розуміння основ загальновійськового бою, звичайні навички надання першої медичної допомоги, фізична витривалість повною мірою впливають на успішність виконання бойових завдань та збереження життя військовослужбовців.

Враховуючи бойовий досвід 21 осіб офіцерського та викладацького складу - учасників миротворчих та антитерористичної операцій, які зараз проходять службу та працюють в ліцеї, ми дійшли до висновку, що потрібно кардинально змінити систему підготовки ліцеїстів, визначити конкретні напрямки діяльності зорієнтованих на досягнення головної цілі — підготувати юнаків патріотів для захисту нашої держави.

Зважаючи на те, що особливістю предмету «Захист Вітчизни»

є його прикладний характер, що потребує високого рівня матеріально-технічного забезпечення навчального процесу, розпочати вирішили з проекту щодо створення смуги перешкод в навчально-оздоровчому комплексі (НОК, м. Боярка). Проект передбачав спорудження унікальної смуги перешкод для тренувань юнаків віком 13-15 років. Наш проект перш за все це втілення мрій дитинства та багаторічного спортивного, тренерського та військового досвіду.

Ідею облаштування смуги перешкод захопився увесь склад навчально-оздоровчого комплексу і зусиллями офіцерського складу при підтримці батьківського комітету навчального закладу в короткий строк була збудована смуга перешкод. Без перебільшення ця справа є практичним шляхом щодо створення первісного ланцюга військово-патріотичного виховання юнаків, що навчаються в навчально-оздоровчому комплексі.

При її розробці було переглянуто безліч варіантів — як вітчизняного «гатунку», так і зарубіжного, враховувався також досвід підготовки спеціальних військ, тому усі елементи смуги перешкод гармонійно поєднані. Головним критерієм під час розробки елементів та програми підготовки став пошук креативних рішень та уникнення стереотипів в організації занять з військово-прикладних видів спорту. З метою максимального скорочення кількості пересувань ліцеїстів, смугу перешкод побудували поблизу до навчального навчального корпусу та казарми.

Смуга перешкод включає два паралельних напрямки, які поєднують паркур, воркаут, вправи з використанням стрілецької зброї та ножів, стрільбу з лука та воєнну смугу перешкод. Все зроблено для зручності ліцеїстів та їх фізичного вдосконалення.

У спортивній зоні можна проводити як індивідуальні, так і інтегровані заходи та спортивні змагання. Керівництво НОК розглядає можливість проведення повномасштабних спортивних заходів не лише між навчальними взводами учбового закладу, а й навіть між школами України, головне — бажання самих дітей.

Смуга подолання перешкод для учнів 8-9 класів (варіант)

Смуга подолання перешкод була розроблена для ліцеїстів учнів 8-9 класів з метою вдосконалення фізичної підготовки юнаків, досягнення витривалості та спортивних навичок. Для її будівництва були використані підручні матеріали (дерево, цвяхи, скоби, провіолока, мотузки, автомобільні скати), тобто побудована з мінімальними фінансовими витратами.

Смуга перешкод інтегрована в систему військово-патріотичного виховання для закладу закритого (інтернатного) типу та стала невід'ємною частиною фізичного, морального та психологічного тренування ліцеїстів, створює передумови для гармонійного і всебічного розвитку, виховання майбутніх лідерів військових колективів. Подолання смуги перешкод відноситься до переліку найбільш ефективних способів комплексного розвитку природних рухів, отриманню прикладних навичок, ефективно-му використанню фізичних якостей ліцеїстів. Різноманітність та можливість варіативного виконання рухових завдань та вправ з подолання смуг перешкод в умовах обмеження часу створюють ситуації, в яких ліцеїсти мають змогу використовувати раніше придбані рухові навички в нових сполученнях, динамічно перемикаючись з одних рухових вправ на інші практичні елементи, з урахуванням умов обстановки. Отримання нових знань органічно поєднуються з повторенням раніше вивченого, але вже на новому якісному рівні, що забезпечує більш швидке і ефективне

засвоєння матеріалу. З набуттям досвіду та сталих сформованих рухових навичок у ліцеїстів формуються такі якості, як жага до перемоги, відсутність страху перед перепонами, бажання перемогти та стати лідером, що в подальшому житті надасть змогу юнаку без коливань приймати одне єдине правильне рішення в критичній ситуації.

Під час подолання перешкод окрім виконання фізичних вправ, ліцеїсти на дистанції виконують вправи зі стрільби з лука, пневматичного пістолета та метання ножа і навчальних гранат. Необхідність виконання дії в умовах змін обстановки активізує діяльність ліцеїстів, змушує юнаків акцентувати увагу на видозмінах рухів, амплітуди перешкод, ступені складності вправ. Отримуючи знання і розвиваючи навички в освоєнні військових прикладних якостей ліцеїсти відчувають себе дійсно військовими та формують внутрішню готовність до екстремальних умов військової служби.

Під час проектування смуги перешкод було враховано вік дітей, їх зріст та фізичні особливості. Так, наприклад, стінка, яку долають ліцеїсти, має висоту 170 см, а при стрільбі з пістолету відстань до мішені — 10м, з лука — 15м, метання ножа здійснюється на відстань до 6м.

ПРОТЯЖНІСТЬ СМУГИ ПЕРЕШКОД 470М, ЗА ДВОМА НАПРЯМКАМ, ЩО СКЛАДАЮТЬСЯ З 16 ПЕРЕШКОД:

1. Переповзання під колючим дротом

Протяжність перешкоди — 5м.
Висота кілочка — 50см.
Умови виконання: переповзання здійснюється по-пластунськи. За кожний дотик тілом дроту або кілочка нараховується штрафний час + 2сек.

2. Ходьба по кочкам

Кількість кочок — 5шт.
Умови виконання: необхідно наступити в кожну кочку однією ногою. При падінні виконуючого або не проходження кочки — необхідно пройти перешкоду знову.

3. Біг між скатами, що рухаються в бік

Кількість скатів — не менше 4. Висота верхнього кріплення — 3,5м. Довжина перешкоди — не менше 6м.
Умови виконання: як найшвидше подолати перешкоду так, щоб скати не торкнулись тулуба. За кожний дотик ската до тулуба — штраф + 2сек.

4. Рух паралельними мотузками

Довжина мотузок — не менше 6м.
Відстань над землею не менше 30см.
Умови виконання: Стаючи обомі ногами на нижню мотузку та тримаючись руками за верхню пройти всю відстань. В разі, якщо виконуючий торкнувся землі хоча б однією ногою — повернутись на початок проходження перешкоди.

5. Стрільба з лука

Відстань до мішені — не менше 10м.
Кількість спроб — 3.
Мішень — коло, діаметром 30-40 см.
Умови виконання: вразити мішень хоча б одним пострілом. При першому ж попаданні виконуючий продовжує рух. У разі жодного попадання — штраф + 2сек.

6. Метання ножа

Відстань до мішені — не менше 4м.
Кількість спроб — 3. Мішень №4.
Умови виконання: вразити мішень хоча б з однієї спроби. При першому ж попаданні виконуючий продовжує рух. У разі жодного попадання — штраф + 2сек.

7. Рух по колоді, що перевалюється

Довжина колоди — 6м. Висота від центру колоди до землі — 50 см.
Умови виконання: Стаючи обомі ногами на колоду пройти всю відстань. В разі, якщо виконуючий торкнувся землі хоча б однією ногою — повернутись на початок проходження перешкоди.

8. Подолання бурелому

Кількість рядів в перешкоді — не менше 3. Висота кожного ряду 140-150см.
Умови виконання: пройти як найшвидше поміж усіх колод.

9. Стрільба з пневматичного пістолету

Відстань до мішені — не менше 5м.
Кількість спроб — 3. Мішень №4.
Умови виконання: вразити мішень хоча б одним пострілом. При першому ж попаданні виконуючий продовжує рух. У разі жодного попадання — штраф + 2сек.

10. Рух по колоді (брусу)

Перешкода складається з двох колод (брусів) довжиною по 3м кожна. Висота над землею першої частини перешкоди 35 см, другої частини — 70см.
Умови виконання: Стаючи обомі ногами на колоду (брус) пройти всю відстань. В разі, якщо виконуючий торкнувся землі хоча б однією ногою — повернутись на початок проходження перешкоди.

11. Метання навчальної гранати в ціль

Розміри навчальної гранати: довжина — 24см, довжина ручки -10, 7см, діаметр ручки — 3см, діаметр стаканчика -4,5см, вага гранати-700 гр. Кількість спроб — 1. Відстань до окопу — 10м. Окоп розміром 110х300см.
Умови виконання: Попасти в окоп навчальною гранатою. В разі не попадання — штраф + 3 сек.

12. Подолання окопу

Окоп розміром 110х300см.
Умови виконання: подолати окоп (перестрибнути) з розбігу. В разі заступу на обмежувальну лінію окопу — штраф + 5 сек.

13. Зруйнований міст

Перешкода складається з трьох етапів: 1-й висотою 120см, 2-й висотою 140см, 3-й висотою 175см. Відстань в глибину між етапами 40-50см.
Умови виконання: Перешкода долається якомога швидше. Перший етап виконуючий перестрибує без допомоги рук. Другий етап за допомогою однієї руки. Третій етап — за допомогою обох ніг і обох рук (на вибір виконуючого).

14. Подолання стінки

Висота стінки не менше 170см.
Умови виконання: Подолати перешкоду з розбігу, при цьому обомі руками зачіпитись за верхній край стінки. Потім ноги перекинути через стінку.

15. Пролаз

Діаметр кожної перешкоди не більше 70см. Кількість таких перешкод — 2.
Умови виконання: Проплізти в перешкоди руками вперед.

16. Підтягування на перекладині

Умови виконання: Виконати підтягування на перекладині не менше 3-х разів. За кожний не виконаний раз — штраф + 3 сек.

Для використання в роботі презентується розробка інтегрованого уроку, що поєднує елементи тематики двох предметів — «Захист Вітчизни» та «Фізичної культури».

Виконання вправ на смугі перешкод сприяють розвитку сили, швидкості, витривалості, спритності, координації рухів, уваги, рухової пам'яті у ліцеїстів закріпленню отриманих ними навичок, підвищенню гімнастичного рівня підготовленості, крім цього спри-

яють формуванню прикладних якостей у юнаків. Для успішного подолання у повному обсязі смуги перешкод в ході заняття необхідно акцентувати увагу на якісне виконання її окремих елементів.

Запропонований нами варіант дає можливість адаптувати презентовану смугу перешкод до умов звичайної школи з використанням наявного інвентарю та матеріалів.

Тема уроку:

«Подолання смуги перешкод»

Завдання уроку:

1. Ознайомити ліцеїстів з правилами проведення інтегрованого уроку та заходами безпеки під час виконання фізичних вправ та вправ з навчальною зброєю і спеціальним приладдям.
2. Сформувати у ліцеїстів стали навички з виконання різноманітних вправ військово-прикладного характеру.
3. Сприяти розвитку гнучкості, сили, витривалості та швидкості шляхом повторень та удосконалення навичок.

Мета уроку:

- ознайомити з елементами смуги перешкод та технікою її виконання;
- систематизувати знання з техніки бігу; подолання перешкод, виконання навчальних вправ, тренувати виконання перебіжок і переповзань.
- виховувати сміливість, наполегливість, витримку, спритність, витривалість та інші морально-бойові і психологічні якості під час виконання вправ;
- набуття ліцеїстами якісних показників з фізичної, психологічної і початкової військової підготовки та ґрунтовних знань і навичок щодо захисту власного життя та забезпечення здоров'я та безпеки інших громадян у надзвичайних ситуаціях мирного та воєнного часу;
- ознайомити з правилами заходів безпеки під час занять з військово-прикладних видів спорту.

Місце проведення: смуга перешкод.

Інвентар та обладнання:

- елементи смуги перешкод, навчальні гранати — 2 од.;
- ножі для метання — 6 од.;
- луки зі стрілами — 2 од.;
- пневматичні пістолети — 2 од.;
- боєприпаси з розрахунку за кількістю навчаємих;
- 2 комплекти сигнальних прапорців;
- секундомір;
- оціночні відомості.

Хід уроку:

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ЕТАП:

1. Шликування особового складу (одношеренговий стрій).
2. Привітання та доповідь вчителю.
3. Перевірка готовності навчального взводу до заняття.

II. ОГолошення теми, постановка задач.

III. ТРЕНУВАННЯ ОСОБОВОГО СКЛАДУ. РОЗМИНКА РІЗНИХ ГРУП М'ЯЗІВ.

На сьогодні Київський військовий ліцей ім. Івана Богуна робить перші інтегровані до реалій сучасності кроки на шляху створення первісного ланцюга військово-патріотичного виховання військових ліцеїстів.

Головним вважаю відійти від стереотипів минулого, та від балачок і піар заходів щодо формування загальнодержавної патріотичної

самосвідомості суспільства існуючих лише на папері перейти до практичних дій.

Подальше реформування системи військово-патріотичного виховання молоді, підвищення ефективності початкової військової підготовки у системі загальноосвітніх навчальних закладів потребує вирішення низки складних, комплексних задач і має

спрямовуватись на вирішення однієї з пріоритетних державних задач — суттєво покращити рівень підготовки юнаків до виконання громадянського та конституційного обов'язку щодо надійного захисту суверенітету і територіальної цілісності нашої держави, що стане вагомим вкладом в зміцнення загальноєвропейської системи колективної безпеки.

IV. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАТЬ ТА МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ІНСТРУКТАЖ З ЗАХОДІВ БЕЗПЕКИ.

V. СМУГА ПЕРЕШКОД.

- Вчитель стисло розповідає ліцеїстам про важливість отримання навичок подолання смуги перешкод в поєднанні з імітацією бойових ситуацій.
Вчитель доводить до ліцеїстів перелік завдань та елементи смуги перешкоди, вимоги щодо їх подолання та виконання вправ, демонструє техніку виконання вправ та проходження елементів смуги перешкод у запланованій послідовності. Рухові завдання з подолання смуги перешкод, зазвичай, виконуються методом змінних вправ в режимі безперервного навантаження.
- Старт дається двічі з відпочинком, під час якого пояснюються помічені помилки, акцентується увага на окремих, найбільш складних елементах. Разом з розбором етапів та практичних дій ліцеїстів під час подолання подолання смуги необхідно ще раз нагадати та власним прикладом або за допомогою добре підготовленого ліцеїста показати техніку виконання окремих вправ. Важливо, щоб кожний ліцеїст уявляв порядок дій, вірно розумів той чи інший рух.

VI. ЗМАГАННЯ З ПОДОЛАННЯ СМУГИ ПЕРЕШКОД.

З метою забезпечення зацікавленості ліцеїстів, можна скористатися наступною схемою проходження смуги перешкод:

1. Подолання смуги перешкод з роздільним стартом на час (особисті змагання).
2. Подолання смуги командою (командні змагання). Вчитель визначає дві команди із змішаним складом. На старті доцільно розташовувати ліцеїстів не за зростом, а за фізичною підготовкою. Далі команди по черзі один за одним із фіксацією часу долають смугу. Найменший результат виявить переможців. Якщо, якийсь етап окремі ліцеїсти не можуть подолати перешкоду або виконати вправу, його команда отримує 10 штрафних секунд, які додаються до загальнокомандного результату.

VII. ПІДСУМОК УРОКУ.

- Підсумок уроку проводиться шляхом обговорення типових помилок та відзначення кращих ліцеїстів, які зразково та в повному обсязі подолали перешкоди і виконали усі вправи.

VIII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ. ПОВТОРЕННЯ ФІЗИЧНИХ ВПРАВ ЗІ СМУГИ ПЕРЕШКОД.

Стаття викладача предмету «Захист Вітчизни» Олексіївської ЗОШ Краснокутського району Харківської області, підполковника запасу Свистуна Юрія Миколайовича

Для кожного вчителя-предметника є дуже важливим забезпечити високий рівень зацікавленості якомога більшої кількості учнів до свого предмету. Зазвичай, однією із причин «прохолодного» ставлення деяких учнів до навчання є імовірність, на їх думку, непотрібністю отриманих ними знань у реальному житті

Отримані в «чистому» вигляді знання на уроках з предмету «Захист Вітчизни», на перший погляд, є далекими від практичного застосування. Навчивши таких учнів у позаурочний час використовувати

Свистун Ю. М., підполковник запасу викладач предмету «Захист Вітчизни» Олексіївської ЗОШ Краснокутського району Харківської області

отримані під час уроків уміння і навички, необхідно підштовхувати їх старанніше навчатися, можна допомогти поглянути на самі знання як на щось цінне, необхідне не тільки на уроках. Адже вчителі-«предметниками» мають не лише навчати учнів, а й розвивати у них допитливість, жагу до знань. Одним із дієвих способів звернути увагу учнів на взаємопов'язаність і необхідність знань, які вони отримують у школі, дати їм змогу поглянути на навчальні предмети не як на сукупність правил, а як на щось живе, що постійно розвивається, є проведення предметного тижня.

Під час проведення предметного тижня із «Захисту Вітчизни» можна розв'язати наступні завдання:

- формувати в учнів стійкий пізнавальний інтерес до предмету;
- навчати творчо застосовувати отримані під час занять уміння і навички;
- забезпечити неформальне спілкування вчителів-«предметників» та учнів;
- навчати учнів працювати як самостійно, так і у складі команди;
- формувати в учнів впевненість у собі, створювати ситуації успіху;
- забезпечити ефективне використання інтегрованих зв'язків між предметами;
- створення сучасної навчально-матеріальної бази що використовувати під час проведення заходів предметного тижня.

Проведення предметного тижня з «Захисту Вітчизни» необхідно передбачити у плані роботи загальноосвітнього навчального закладу на навчальний рік у розділі «Захист Вітчизни та військово-патріотичне виховання». На початку навчального року у ЗНЗ видається наказ «Про проведення предметних тижнів», та складається графік їх проведення. Проведення предметного тижня у загальноосвітньому навчальному закладі передбачає проведення різноманітних заходів. Тож цілком зрозуміло, для того щоб він пройшов успішно і мав позитивний результат, необхідно все ретельно організувати. Увесь процес організації та проведення предметного тижня можна розподілити на чотири етапи.

I ЕТАП: ПІДГОТОВЧИЙ ЕТАП.

Проведення засідання методичного об'єднання (або організаційної групи).

Підготовку до проведення предметного тижня необхідно починати із засідання відповідного методичного об'єднання (МО) учителів загальноосвітнього навчального закладу, або, за відсутності МО, організаційної групи, під час якого необхідно:

- визначити тему (загальний девіз), мету предметного тижня;
- розподілити обов'язки між учителями;
- продумати систему інформування учнів про підготовку та проведення предметного тижня;
- затвердити склад журі конкурсів, змагань тощо;
- визначити форми заходів, які проводитимуться протягом предметного тижня;
- складання плану проведення предметного тижня.
- Під час предметного тижня зазвичай організують:
- позаурочні заходи для учнів початкової, середньої, старшої школи;
- загальношкільні заходи;
- позашкільні заходи;
- нестандартні, міжпредметні інтегровані уроки.

Визначені заходи предметного тижня можна проводити у таких формах, як:

- навчальна;
- відкритий урок;
- міжпредметний інтегрований урок.

- навчально-розважальна;
- вікторина;
- тематичний вечір;
- диспут;
- круглий стіл тощо.
- розважально-навчальна;
- військово — спортивні змагання та конкурси;
- виховні години тощо.

Для того щоб скласти план предметного тижня, можна організувати мозковий штурм, під час якого залучені до проведення вчителі висловлюють свої пропозиції щодо його проведення. Обирати найкращі пропозиції щодо проведення предметного тижня можна шляхом голосування.

Обов'язково необхідно під час складання плану взяти до уваги рівень зайнятості учителів і учнів загальноосвітнього навчального закладу. Це дозволить уникнути перевантаження і плутанини з приміщеннями, у яких відбуватимуться заходи.

План заходів предметного тижня «Захисту Вітчизни» подається на узгодження заступнику директора ЗНЗ з навчально-виховної роботи не пізніше ніж за 14 днів до його проведення (додаток №4). Після цього план затверджується директором школи і він вивішується на інформаційному стенді для того, щоб учні та вчителі, які не брали участі у роботі організаційної групи, могли з ним ознайомитися.

II ЕТАП: ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ЕТАП.

На організаційному етапі слід розробити заходи, які будуть проводитися під час предметного тижня. Необхідно визначитися хто із учителів та учнів буде розробляти положення, умови, сценарії заходів, включених до плану проведення предметного тижня.

Особи, відповідальні за організацію та проведення заходів предметного тижня «Захисту Вітчизни», мають розв'язати такі завдання:

- визначити мету і завдання заходу;
- обрати час і місце проведення заходу;
- розподілити обрані заходи відповідно до вікових особливостей учнів;
- визначити осіб, відповідальних за проведення заходів.

Підготовка та проведення кожного заходу, безумовно, має свої особливості, але загальними для всіх них є наступні:

- зміст запропонованих завдань обов'язково має відповідати вивченому учнями програмному матеріалу;
- результати виконання учнями завдань мають свідчити про рівень засвоєння ними програмного матеріалу і рівень їхніх навчальних досягнень;
- при виконанні завдань учням слід не відтворювати отримані під час уроків знання й уміння, а використовувати їх творчо;
- доцільно, щоб практичні завдання мали декілька способів розв'язання, адже це дає учням змогу проявляти творчі здібності, нестандартність мислення;
- основною метою предметного тижня «Захисту Вітчизни» є не тільки перевірка якості засвоєння і умінь, скільки виявлення творчої уяви, талантів учнів.
- Як свідчить досвід, до плану проведення предметного тижня «Захисту Вітчизни» доцільно включити такі заходи:
- теоретичні конференції на військово — патріотичну тематику;
- засідання районного методичного об'єднання вчителів предмету «Захист Вітчизни»;
- тематичні вечори;
- уроки мужності і пам'яті;
- зустрічі з ветеранами війни і праці, військовослужбовцями Збройних Сил України, учасниками АТО
- вікторини, диспути, круглі столи, огляди — конкурси з військово — патріотичної тематики;
- змагання з військово — прикладних видів спорту;
- військово — спортивні змагання та конкурси;
- проведення заходів на базі військових частин (військових навчальних закладів).

III ЕТАП: ПРОВЕДЕННЯ ПРЕДМЕТНОГО ТИЖНЯ.

Під час проведення предметного тижня необхідно якомога точніше дотримуватися плану (див. додаток). Доцільно оголосити про початок проведення предметного тижня на загальношкільній лінійці та забезпечити інформування учнів про його перебіг.

Потрібно, по можливості, уникати внесення змін до плану під час проведення самого предметного тижня.

IV ЕТАП: ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ.

Протягом трьох днів після проведення предметного тижня «Захисту Вітчизни» необхідно:

- провести підведення підсумків предметного тижня;
- визначитися з тими учителями, учнями і батьками, які брали активну участь в організації та проведенні предметного тижня;
- оформити звіт про проведення предметного тижня ;
- підготувати фотогазету або інформаційно-методичний бюлетень про предметний тиждень.
За результатами проведення предметного тижня у школі доцільно видати відповідний наказ .

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор школи

«___» _____ 201_ року

№ з/п	ЧАС ПРОВЕДЕННЯ	ЗАХОДИ	ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ПРОВЕДЕННЯ	ВІДМІТКИ ПРО ВИКОНАННЯ
1	2	3	4	5
I. ОРГАНІЗАЦІЯ ПЛАНУВАННЯ ПРЕДМЕТНОГО ТИЖНЯ				
1.	18.11.2015	Засідання організаційної групи з підготовки проведення предметного тижня		
2.	19.11.2015	Складання плану проведення предметного тижня та подання його на затвердження		
3.	19-20.11.2015	Розподіл обов'язків серед вчителів та учнів, що залучаються до проведення предметного тижня		
4.	23-25.11.2015	Підготовка завдань до кожного заходу предметного тижня		
5.	23 -27.11.2015	Підготовка матеріальної бази для проведення заходів предметного тижня		
II. ПРОВЕДЕННЯ ПРЕДМЕТНОГО ТИЖНЯ				
1.	03.12.2015	Бесіда із учнями 5-11 класів на тему: «Збройні Сили України — гарант державного суверенітету, територіальної цілісності держави»	<i>Класні керівники</i>	
2.	10.12.2015	Забезпечити проведення теоретичного семінару на базі _____ школи РМО вчителів предмету «Захист Вітчизни» з порядком денним: 1. «Військово — патріотичне виховання у загальноосвітньому навчальному закладі: методика підготовки та проведення заходів предметного тижня із «Захисту Вітчизни»; 2. Зміни до програми «Захисту Вітчизни». Тактична підготовка. (за окремим планом)		
3.	10.12.2015	Відкритий урок для членів РМО вчителів предмету «Захист Вітчизни» за темою «Стрілецька зброя та поведіння з нею»		
4.	07.12.2015	Вікторина для учнів 9-11 класів на тему «Військова історична спадщина України»		
5.	08.12.2015	Круглий стіл для учнів 10 — 11 класів на тему: «Контрактна служба у Збройних Силах України: досвід країн світу та перспективи нашої держави»	<i>Класні керівники</i>	
6.	Протягом тижня	Перегляд та обговорення документального фільму «РЕЙД. Сила нескорених» із учнями 5-11 класів	<i>Класні керівники</i>	
7.	08.12.2015	Відкрита виховна година із учнями 8 класу на тему: «Козацькому роду нема переводу»		
8.	Протягом тижня	Організувати проведення тренінгу із учнями молодчих класів: «Вчуся розбирати та складати автомат Калашникова»	<i>Члени гуртка козацько — лицарського виховання «ДЖУРА»</i>	
ВІЙСЬКОВО — СПОРТИВНІ ЗМАГАННЯ:				
	03.12.2015	«Забави козачат» (для учнів 5-7 класів)		
	04.12.2015	«Козацькому роду нема переводу» (для учнів 8- 9 класів)		
	05.12.2015	Організувати екскурсію до факультету військової підготовки НТУ «ХП»: відвідування музею бойової слави Харківського інституту танкових військ імені Верховної Ради України; показ зразків бойової техніки, озброєння; ознайомлення із побутом та організацією служби військ курсантського підрозділу ФВП НТУ «ХП»		
	09.12.2015	«Козацькі розваги» (для учнів 10 -11 класів)		
III. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ				
1.	14.12.2015	Провести підведення підсумків предметного тижня на нараді педагогічних працівників навчального закладу		
2.	до 17.12.2015	Оформити звіт про проведення предметного тижня		
3.	до 18.12.2015	Підготувати проект наказу директора школи про результати проведення предметного тижня із предмета «Захист Вітчизни»		
4.	до 18.12.2013	Організувати випуск фотогазети за матеріалами проведення предметного тижня		

Учитель предмету «Захист Вітчизни» _____

ПРИМІТКА: Із Положеннями проведення змагань з елементами військово-прикладних видів спорту, сценаріями заходів військово-патріотичного спрямування можна ознайомитися на персональному сайті учителя історії та «Захисту Вітчизни» Свистуна Юрія Миколайовича: www.povstanets.ucoz.ua (розділ «Методична робота»).

Видається з квітня 2016 року.

№ 1 (1), квітень 2016 р.

Передплатний індекс: 98013

Адреса для листування:

04080, Україна, м.Київ, вул. Оленівська 34а.

Контакти: info@defpol.org.ua,

тел: +38 (044) 425-78-99, (067) 795-28-17.

Редакція може не подіяти точки зору автора.

Відповідають за достовірність фактів, цитат, власних назв, імен та інших відомостей автори.

Редакція зберігає за собою право рецензування,

редагування та скорочення статей без згоди

автора.

Запрошуємо до співпраці!

Редакція приймає до розгляду матеріали в електронному вигляді.

До матеріалів додаються коротка анотація та довідка про автора і навчальний заклад, який він представляє.